

PCR DIJAGNOSTIKA

PRAVILNO UZORKOVANJE = POUZDAN REZULTAT

PCR (lančana reakcija polimeraze) omogućava brzo i precizno otkrivanje genetskog materijala virusa, bakterija i dr. mikroorganizama, čime se i vrlo male količine uzročnika mogu pouzdano detektovati, čak i u ranim fazama infekcije.

Ova metoda je izuzetno osetljiva i specifična, što znači da omogućava ranu dijagnostiku, a samim tim pravovremeno započinjanje terapije i efikasno praćenje širenja infekcija.

Posebno je značajna u dijagnostici respiratornih, polno prenosivih i drugih infektivnih bolesti.

Rezultati PCR testova biće dostupni lekarima koji upute pacijente na pregled, kako bi im omogućili što efikasnije lečenje.

Infekcije različitim tipovima Humanih Papiloma Virusa su česte, zastupljene kod žena i muškaraca u mlađem životnom dobu i mogu biti prisutne bez simptoma. U većini slučajeva virus se spontano eliminiše. Međutim, prisustvo Visoko rizičnih tipova HPV-a, sa izraženim onkogenim potencijalom, usled pada imuniteta, može vremenom dovesti do promena na ćelijama koje povećavaju rizik od raka grlića materice. U porastu su i tumori analne regije, sluzokože usta itd. a podjednako se javljaju u oba pola.

Infekcije koje izaziva *Chlamydia trachomatis*, ako se ne leče na vreme, mogu izazvati upale i probleme sa sterilitetom. Njihovim otkrivanjem omogućava se adekvatno lečenje i sprečavanje komplikacija.

Takođe, PCR testovi imaju veliki značaj u otkrivanju respiratornih virusnih infekcija, koje su česte, brzo se šire i ako se ne prepoznaju mogu ugroziti zdravlje većeg broja stanovnika. A sa druge strane isključuju se bakterijske infekcije, što je ključno zbog nepotrebne upotrebe antibiotika.

VRSTE UZORAKA

- Brisevi (cervikalni, uretralni, nazofaringealni, orofaringealni...transportovati u epruvetama sa transportnom podlogom, pri čemu bris nakon uzorkovanja, prelomiti na predviđenom mestu i ostaviti unutar zatvorene epruvete)
- Urin (prvi mlaz 10-20 ml urina u sterilnu bočicu za urin, čuvati na temperaturi 5 ± 3 °C)
- Krv (uzorak uzimati u epruveti za uzimanje uzoraka krvi koja sadrži EDTA i transportovati na sobnoj temperaturi unutar 24h).

Napomena - Uzorke transportovati i obraditi što je pre moguće.

PRIPREMA PACIJENATA

- Polno prenosive bolesti:
 - Bez seksualnih odnosa 24-48h
 - Bez lokalne terapije 48h, bez upotrebe krema
 - Ne mokriti 2-3 h pre uzorkovanja
- Urin
 - Prvi jutarnji ili više od 2-3h od poslednjeg mokrenja

- Respiratorni uzorci i serum
 - Nije potrebna posebna priprema

INDIKACIJE I UZORCI

HPV (visoko rizični tipovi)

Uzorak: bris cervikalni, vaginalni, analni bris, bris sa promena kože penisa i genitalne regije.
Bris promena iz orofaringealne regije

Indikacija: skrining, praćenje promena

Chlamydia trachomatis

Uzorak: bris cervikalni, bris uretre, urin (kod muškaraca)

Indikacija: asimptomatske i simptomatske urogenitalne infekcije, infertilitet

Mycoplasma spp. / Ureaplasma spp.

Uzorak: bris cervikalni, bris uretre, urin (kod muškaraca)

Indikacija: urogenitalne infekcije, infertilitet

Neisseria gonorrhoeae

Uzorak: bris

Indikacija: polno prenosive infekcije

Borrelia burgdorferi

Uzorak: krv, kožni bris, bioptat

Indikacija: Rana sumnja na lajmsku bolest

Napomena: PCR je ovde najkorisniji u ranoj fazi bolesti – prvih nekoliko dana nakon ujeda krpelja, pre razvoja antitela. Izbor uzorka zavisi od kliničke slike. PCR ne raditi u kasnijim fazama bolesti (diseminovana ili hronična faza) kada je verovatnoća detekcije DNK niska – tada prednost ima serološka dijagnostika.

Respiratorni panel – Influenza, RSV

Uzorak: nazofaringealni i orofaringealni bris

Indikacija: akutne respiratorne infekcije

Napomena: razlikovanje virusnih i bakterijskih infekcija

Stojimo Vam na raspolaganju za svaku stručnu konsultaciju.

Dr Mila Stojiljković
Načelnik Centra za mikrobiologiju
ZZJZ Leskovac